

A continuació hi ha les fitxes dels 8 vídeos seleccionats, realitzades per BLANCA LUQUE.

Capítol 1. BIOLOGIA I CULTURA

<u>Títol:</u> Jane Goodall's wild chimpanzees
<u>Tipus:</u> documental
<u>Direcció:</u> David Lickley
<u>Any:</u> 2002
<u>País:</u> EUA
<u>Durada:</u> 78 min
<u>Selecció (durada):</u> 17 min
<u>Format:</u> DVD
<u>Localització:</u> Josep Maria Masjuan

Contextualització: Aquest documental explica la vida d'una colla de ximpanzés: els seus costums, com s'organitzen socialment... Si té sentit és perquè la gran quantitat d'elements semblants entre ximpanzés i humans dona lloc a la discussió de la influència de la cultura i la natura en els comportaments humans.

Temàtiques: Determinants naturals versus determinants culturals.

Temps vídeo original	Escena	Temàtiques	Com es veuen reflectides
08:56 a 12:30	Tall 1	Determinants naturals. Organització social dels ximpanzés.	Es presenten els ximpanzés i les seves posicions socials. Podem veure que la família a la qual pertany un ximpanzé en néixer determina força la seva trajectòria, ja que molts dels ximpanzés importants de la comunitat pertanyen a la mateixa família.
		Determinants naturals. Diferències de sexe.	En Frodo és el mascle alfa, el dominant del grup. Domina per la força bruta, com ho han fet la resta de mascles alfa de la tribu.
16:40 a 18:00	Tall 2	Determinants naturals. Relacions de poder.	La desparasitació és una manera de posar de relleu les relacions de poder existents entre els diferents membres de la tribu. Els ximpanzés dominants no desparasiten els altres que, en canvi, sí que els desparasiten a ells.
21:23 a 33:33	Tall 3	Determinants naturals. Determinants genètics.	Explicació del comportament dels ximpanzés a partir de les proves d'ADN.
		Determinants naturals. Lluites de poder.	Una lluita entre dues tribus de ximpanzés va ocasionar nombrosos morts.
		Definició d'ésser humà. Diferències amb els ximpanzés.	El descobriment de la utilització d'eines per part dels ximpanzés va suposar un trasbals per a la definició d'ésser humà existent en el moment. També va crear confusió el fet de descobrir el traspàs de costums

			d'una generació a l'altra de ximpanzés, que es podria definir com a "cultura".
--	--	--	--

Capítol 3. MOTIVACIONS I EMOCIONS

Títol: El Ejido, en flames ("30 minuts")
Tipus: documental
Realització: "30 minuts" (tvc)
Any: 2000
País: Catalunya
Durada: 35 min
Selecció (durada): 9 min
Format: DVD
Localització: Biblioteques de Ciències Socials de la UAB (ref. 1501020773)

Contextualització: Després de tres assassinats comesos a El Ejido, en quinze dies, per dos immigrants àrabs perturbats, els veïns del poble varen cremar comerços i cases de gent immigrada durant uns dies, fins que la policia va intervenir.

Temàtiques: Desigualtats socials. Immigració. Segregació.

Temps vídeo original	Temps selecció	Temàtiques	Com es veuen reflectides
01:13 a 10:04	00:00 a 01:04	Immigració. Segregació.	Situació de convivència entre persones autòctones d'El Ejido i persones nouvingudes o immigrades d'anys enrere. S'explica la situació de conflicte que es va donar uns dies abans: un parell d'immigrants van cometre tres assassinats. Això va desencadenar atacs contra la població immigrada.
	01:05 a 07:19	Immigració. Desigualtats socials.	Escassa intervenció de la policia en els atacs patits per les famílies immigrades. També es van produir atacs a seus d'associacions que defensen els drets dels immigrants.
	07:20 a 08:52	Immigració. Segregació.	Finalment, la policia va intervenir. Però les destrosses ja havien estat considerables. Alguns ciutadans justifiquen els atacs als immigrants, tot criminalitzant un col·lectiu a partir d'un cas aïllat. Pot ser interessant veure les justificacions que els veïns donen a les seves actuacions, en la darrera part de la selecció del documental: "aquí no se ha matado a ningún magrebí... lo único que le han pegado fuego al coche, que también podrían haberlos matado dentro del coche, por supuesto". O aquesta

			altra: "aquí racismo no hay (...) en esta calle se juntan todos los domingos sobre mil marroquíes, por eso han tenido que romper los teléfonos estos, porque era donde se juntaban".
--	--	--	--

Capítol 3. CONSCIÈNCIA, LLENGUATGE, RACIONALITAT

Títol: Raining stones
Tipus: Pel·lícula cinematogràfica
Direcció: Ken Loach
Any: 1993
País: Regne Unit
Durada: 91 min
Selecció (durada): 16 min
Format: DVD
Localització: Biblioteques de Ciències Socials i de Comunicació de la UAB (ref. 1500914260, 1501006255)

Contextualització: Aquesta pel·lícula tracta sobre els esforços d'una família de classe treballadora (en què la mare no treballa i el pare es troba a l'atur) per aconseguir tirar endavant alhora que fan els possibles perquè la seva única filla llueixi un vestit nou el dia de la seva primera comunió.

Temàtiques: Classes socials. Classes socials populars.

Temps vídeo original	Escena	Temàtiques	Com es veuen reflectides
13:48 a 16:50	Tall 1	Classes socials. Classes socials populars. Prioritats en les despeses econòmiques.	Presentació de la família principal de la pel·lícula, de classes populars. En el fragment es pot observar que l'habitatge en què viuen no és gaire luxós, i la conversa reflecteix les dificultats econòmiques per què estan passant. També es pot veure la importància que pel pare de família té la imatge de la seva filla el dia de la primera comunió, i la significació que pren la despesa en el vestit de comunió.
17:37 a 25:17	Tall 2	Classes socials. Classes socials populars. Cooperació entre les persones de classes populars.	En Bob visita el seu sogre per demanar-li ajut per poder treballar desembussant canonades.
		Classes socials. Classes socials populars. Paper cohesionador de l'església.	En Bob ajuda el capellà de l'església del barri a desembussar les canonades de l'edifici i prenen el te junts. El capellà intenta ajudar-lo assessorant-lo sobre la despesa innecessària que en Bob està disposat a fer amb el vestit de la comunió de la seva filla.
		Classes socials. Classes socials	De nou tornem a observar

		populars. Prioritats en les despeses econòmiques.	l'actitud d'en Bob, per qui és molt important que la seva filla llueixi un vestit nou el dia de la primera comunió.
30:23 a 32:16	Tall 3	Classes socials. Classes socials populars. Prioritats en les despeses econòmiques.	Van a buscar el vestit a la botiga, i l'escullen amb tots els complements possibles.
47:32 a 51:09	Tall 4	Classes socials. Classes socials populars. Cooperació entre les persones de classes populars.	Novament, en Bob busca ajut a través del seu sogre, que treballa en algun tipus d'oficina de col·locació, per tal d'aconseguir una furgoneta que li permeti trobar feina.

Capítol 4. EL PROCÉS D'INSTITUCIONALITZACIÓ

Títol: Bend it like Beckham
<u>Tipus:</u> pel·lícula cinematogràfica
<u>Direcció:</u> Gurinder Chadha
<u>Any:</u> 2002
<u>País:</u> Regne Unit
<u>Durada:</u> 108 min
<u>Selecció (durada):</u> 13 min
<u>Format:</u> DVD
<u>Localització:</u> Biblioteques de Comunicació i de Sabadell de la UAB (ref. 1500919727, 1501003958, 1501026309)

Contextualització: La Jess i la Jules són dues noies londinenques que juguen juntes en un equip de futbol. Les dues tenen problemes perquè les respectives famílies acceptin que siguin futbolistes. Els problemes de la Jess fan referència als valors hindús de la seva família, i els de la Jules al desig de la mare que la seva filla tingui maneres de vestir i de fer més apropiades d'una senyoreta.

Temàtiques: Desigualtats socials. Immigració. Integració.
 "Normalitat" i "desviació" social.
 Socialització i identitat personal.

Temps vídeo original	Escena	Temàtiques	Com es veuen reflectides
02:11 a 02:40	Tall 1	Contextualització.	Presentació de la Jess i, de passada, de la visió negativa que la seva mare té de la seva afició al futbol.
04:13 a 04:59	Tall 2	Contextualització.	Presentació de la Jules i de la seva mare. L'última també està tipa de l'afecció a l'esport de la seva filla.
06:58 a 09:23	Tall 3	Socialització i identitat personal. Immigració. Integració.	Il·lustració de la cultura de la família d'origen de la Jess, que fa que la socialització de la noia en la societat londinenca tingui alguns trets peculiars. També es mostra com els membres pertanyents a aquesta cultura es troben integrats a la societat londinenca: en sonar un telèfon mòbil, totes les dones que es troben reunides miren que no sigui el seu.

10:26 a 11:22	Tall 4	Contextualització.	La Jess i la Jules es coneixen.
14:36 a 15:48	Tall 5	"Normalitat" versus "desviacions" socials.	La Jess té problemes similars als de la Jules perquè els seus pares acceptin que jugui a un equip de futbol. El fet de ser dones és sel que duu problemes a les dues noies, independentment de les seves cultures d'origen.
26:59 a 27:49	Tall 6		
27:56 a 30:10	Tall 7	Socialització i identitat personal. "Normalitat" versus "desviacions" socials.	A casa la Jess es prenen molt malament la notícia que la seva filla jugui a un equip de futbol. Pels pares això representa una desviació greu respecte les seves normes culturals. Els arguments de la mare divergeixen enormement dels que la societat d'acollida pot considerar vàlids. Per exemple, quan la Jess es refereix a una noia dient "és modista", la mare li respon: "és una divorciada". Podem observar també el dilema de la Jess per encaixar en la família d'origen i la societat en què viu alhora.
19:30 a 22:05	Tall 8		
35:51 a 37:06	Tall 9	"Normalitat" versus "desviacions" socials.	Novament podem observar com la mare de la Jules tampoc veu amb bons ulls que la seva filla jugui a futbol.

Capítol 5. EL PROCÉS DE SOCIALITZACIÓ

Títol: Les edats de la vida
<u>Tipus:</u> documental <u>Direcció:</u> Desmond Morris <u>Any:</u> 1997 <u>País:</u> Regne Unit <u>Durada:</u> 46 min <u>Selecció (durada):</u> 21 min <u>Format:</u> VHS <u>Localització:</u> Josep Maria Masjuan

Contextualització: Aquest documental intenta donar una visió de fonamentació biològica dels ritus de pas. Es mostren diferents ritus de pas en societats molt diverses d'arreu del món, amb l'objectiu de mostrar que aquests ritus són universals.

Temàtiques: Procés de socialització. Ritus de pas.

Temps vídeo original	Temps selecció	Temàtiques	Com es veuen reflectides
01:25 a 22:39	00:00 a 05:30	Procés de socialització. Ritus de pas. Els banquetes en les celebracions.	Menjar i beure són actes que es duen a terme en diversos esdeveniments especials, en diferents èpoques i societats del món.
		Procés de socialització. Ritus de pas. El naixement.	El naixement en diferents societats d'arreu del món. Tot i

			<p>que, en diferents societats, les celebracions giren entorn de diferents elements (com, per exemple, el fet que el nadó sigui un nen i no una nena), el que és comú en totes les societats és alguna celebració en aquests esdeveniments.</p> <p>En el documental podem observar diferents maneres de celebrar el naixement.</p>
	05:31 a 11:47	Procés de socialització. Ritus de pas. Diferenciació de gènere.	<p>Els ritus de diferenciació de gènere en la infantesa en diferents societats d'arreu del món.</p> <p>Podem observar, també, la gran diversitat de ritus de pas que es fan servir per ajudar els infants a diferenciar-se entre ells en funció del gènere. El que resulta interessant, com en la resta de casos, és el fet que la diversitat de ritus respon a un mateix objectiu: en aquest cas, ajudar els infants a reafirmar-se en el seu gènere i a diferenciar-se de l'altre.</p>
	11:48 a 21:17	Procés de socialització. Ritus de pas. Iniciació a l'edat adulta.	<p>Els ritus de pas d'iniciació a l'edat adulta en diferents societats d'arreu del món. En aquest cas, els ritus de pas es duen a terme en el moment de l'aparició dels trets físics de la condició adulta dels humans.</p> <p>De nou, podem observar una gran diversitat de ritus de pas, en funció dels costums de la societat en concret. Les característiques dels ritus de pas són delimitades pels costums de la societat on es duen a terme.</p>

Capítol 6. DIFERÈNCIES I DESIGUALTATS ENTRE HOMES I DONES

<p>Títol: Diferències entre sexes</p> <p>Tipus: documental</p> <p>Direcció: Desmond Morris</p> <p>Any: 1997</p> <p>País: Regne Unit</p> <p>Durada: 36 min</p> <p>Selecció (durada): 17 min</p> <p>Format: VHS</p> <p>Localització: Josep Maria Masjuan</p>

Contextualització: Fonamentació biològica de les diferències entre sexes. Pot anar molt bé comparar aquest documental amb el de "Identidad individual y coeducación", que tracta de la fonamentació social de les diferències entre sexes.

Temàtiques: Desigualtats socials. Gènere (perspectiva biologicista).

Temps vídeo original	Escena	Temàtiques	Com es veuen reflectides
06:12 a 08:14	Tall 1	Desigualtats socials. Desigualtats de gènere. Fonamentació biològica.	La mirada com a emissora universal de senyals sexuals.
13:58 a 21:49	Tall 2		Senyals de joventut i de salut com a emissores universals de senyals sexuals: aspectes físics i altres imitacions de la joventut.
28:19 a 34:19	Tall 3		Senyals universals d'atractiu sexual masculí: valentia, protecció (ja sigui física o econòmica)...
39:10 a 39:56	Tall 4		Arreu del món el llenguatge dels sexes funciona de la mateixa manera: del sexe, se n'ha de derivar algun tipus de vida familiar. Les societats no poden interferir en això.

Capítol, 7. LES BASES EVOLUTIVES DE LA DESIGUALTAT SOCIAL

<p>Títol: Bread and roses</p> <p><u>Tipus:</u> pel·lícula cinematogràfica <u>Direcció:</u> Ken Loach <u>Any:</u> 2000 <u>País:</u> Alemanya / Espanya / França / Itàlia / Regne Unit / Suïssa <u>Durada:</u> 112 min <u>Selecció (durada):</u> 29 min <u>Format:</u> DVD <u>Localització:</u> Biblioteques de Ciències Socials, de Comunicació i d'Humanitats de la UAB (ref. 1500839751, 1500914261, 1500919771)</p>

Contextualització: La Rosa és una mexicana que viu als EUA des de fa molts anys. És casada amb dos fills, i treballa de netejadora en una empresa on ha aconseguit un treball per al seu germà, la Maya, que acaba d'arribar de Mèxic de manera il·legal. A partir de la seva història, es planteja la situació d'explotació laboral que pateixen algunes persones immigrades als EUA, concretament el cas de les dones ocupades en el sector de la neteja.

Temàtiques: Desigualtats socials. Immigració.
 Divisió del treball, desigualtat social, classes socials i immigració.

Temps vídeo original	Escena	Temàtiques	Com es veuen reflectides
00:15:44 a 00:17:10	Tall 1	Contextualització.	Presentació de la Maya, que accedeix a l'empresa on la seva germana, la Rosa, treballa de netejadora, per dur a terme la mateixa tasca.
		Divisió del treball, desigualtat social, classes socials i immigració.	En l'entrevista amb el cap de l'empresa, podem observar com ell li parla a la Maya des d'una posició de superioritat, a banda d'oferir-li regularitzar la seva situació al país a canvi del seu primer sou.
00:23:48 a	Tall 2	Divisió del treball, desigualtat	En Sam, un jove del sindicat de

00:29:55		social, classes socials i immigració. Contrast entre el personal dels sindicats i les persones a qui defensen.	netejadors, vol animar la Rosa i la Maya per millorar la situació de les treballadores de l'empresa. Podem veure les diferències que hi ha entre el Sam i les dues germanes. Ell és un noi, com diu la Rosa, "blanca i universitari", que mai ha treballat de netejador i que no es troba en la situació de feblesa de les persones a qui pretén defensar.
00:31:20 a 00:37:40	Tall 3	Divisió del treball, desigualtat social, classes socials i immigració. Abús de poder, per part del cap de l'empresa, sobre les treballadores.	El cap de l'empresa acomiada una treballadora per arribar a la feina uns minuts tard. Ho fa de manera grollera, insultant-la i cridant-li.
00:45:35 a 00:50:02	Tall 4	Contextualització.	Acomiaden una companya per no voler donar els noms de les persones que van assistir a la reunió amb en Sam i la noia del sindicat. La Maya visita en Sam per dir-li-ho, ja que va ser per error del noi (es va deixar un croquis que va fer durant la reunió) que van descobrir que s'havien reunit.
01:13:04 a 01:15:49	Tall 5	Contextualització.	Irrupció, per part dels treballadors de la neteja, en la celebració de fusió de dues firmes que operen en l'edifici de l'empresa de neteja on treballen la Rosa i la Maya.
01:17:59 a 01:26:35	Tall 6	Divisió del treball, desigualtat social, classes socials i immigració.	La Rosa, que ha estat enviant diners a la seva família de Mèxic des que va emigrar, explica a la seva germana que, durant els primers anys als EUA, va treballar de prostituta i que va aconseguir que admetessin la Maya a l'empresa de neteja de la mateixa manera. Això ajuda a entendre les actituds de la Rosa davant les reivindicacions del sindicat, i la seva desconfiança cap a qualsevol acció que pressuposi la força que els treballadors tenen davant els empresaris.

Capítol 8. QUÈ ÉS LA SOCIOLOGIA

Títol: Human body: human desire
Tipus: documental
Realització: BBC
Any: 2002

País: Regne Unit
 Durada: 50 min
 Selecció (durada): 19 min
 Format: DVD
 Localització: Biblioteca de Comunicació de la UAB (ref. 1500855656)

Contextualització: Aquest documental pretén explicar diferents aspectes de la conducta humana pel que fa al desig sexual i a altres aspectes relacionats amb aquest (per exemple, la gelosia). Ho fa a través d'exemplificacions (a partir d'entrevistes) i d'alguns experiments que volen demostrar les tesis que defensa.

Temàtiques: Explicacions científiques en ciències socials. Suport empíric; experimentació.
 Explicació vs justificació en ciències socials.

Temps vídeo original	Escena	Temàtiques	Com es veuen reflectides
00:03:07 a 00:08:40	Tall 1	Explicacions científiques en ciències socials. Suport empíric; experimentació.	L'experiment que es duu a terme té una qualitat molt dubtosa pel que fa al control de les variables que hi intervenen: extrapola a la resta d'humans els resultats obtinguts en un ambient molt determinat (una universitat en horari lectiu), d'una manera molt concreta (es demana sexe literalment i sense preàmbuls) i per part d'uns individus determinats (potser el noiet que demana sexe a les noies té algun tret físic o d'alguna altra mena que fa que el rebutgin concretament a ell, i no a qualsevol mena de proposició). Amb l'experiment pretenen saber si existeixen diferències fonamentals en l'actitud d'homes i dones respecte al sexe casual, i afirmen que les dones són, instintivament, més selectives que els homes a l'hora de tenir sexe, perquè poden tenir menys fills al llarg de la vida. Ni que l'experiment fos d'alta qualitat, no donaria suport empíric a l'afirmació que les dones són <i>instintivament</i> més selectives, ja que no descarta altres explicacions (per exemple, que han estat educades perquè ho siguin). Per tant, tot i que el que defensen fos cert, l'explicació donada no es demostra: és inconnexa a l'experiment.
00:12:07 a 00:13:55	Tall 2	Explicacions científiques en ciències socials. Suport empíric; experimentació.	En aquest cas s'afirma que les dones són molt selectives amb els gens que escullen per portar fills al món. Novament, trobem que les afirmacions no queden

			demostrades.
00:14:56 a 00:16:26	Tall 3	Explicacions científiques en ciències socials. Suport empíric; experimentació.	<p>En aquesta ocasió pretenen, entrevistant a nens i nenes, demostrar que els cànons estètics són innats. De nou donen explicacions biologicistes als gustos dels nens i nenes entrevistats.</p> <p>Deixen de banda el fet que estan entrevistant a persones d'uns dotze anys; les noies, per exemple, fan referència a personatges coneguts (com Brad Pitt o Tom Cruise) per il·lustrar quina mena d'homes els agraden. Això hauria de fer decantar l'explicació cap a una vessant més cultural dels cànons estètics o, si més no, a intentar descartar les explicacions culturals per després poder tornar a les explicacions donades. Però ignoren aquest aspecte i afirmen que aquests gustos són innats i universals.</p>
00:36:31 a 00:46:11	Tall 4	Explicacions científiques en ciències socials. Suport empíric; experimentació. Explicació vs justificació en ciències socials.	<p>Tornem a trobar explicacions fonamentades en exemples que no les demostren.</p> <p>En el cas d'en Morgan, atribueixen el seu malestar a la decepció d'haver malgastat esforços criant gens que no són seus, quan no queden descartades altres explicacions (per exemple, sentir-se traït per la seva parella).</p> <p>En el cas d'en Mark, generalitzen el cas d'un home que sembla força possessiu (parla de la noia com "la meva núvia" sense dir-li pel nom, llegeix els missatges que ella rep al mòbil sense permís i la compara amb un cotxe en el sentit que són una propietat) amb la resta d'homes. Atribueixen a l'instint la reacció d'en Mark, però és dubtós que tots els homes reaccionessin com ell en una situació igual.</p> <p>Més que donar una explicació científica de l'agressivitat, fa l'efecte que se n'estigui donant una justificació biològica.</p>
		Altres comentaris.	Aquest documental forma part d'una col·lecció d'un total d'11.

Títol: Les edats de la vida

Tipus: documental

Direcció: Desmond Morris

Any: 1997

País: Regne Unit

Durada: 46 min

Selecció (durada): 21 min

Format: VHS

Localització: Josep Maria Masjuan

Contextualització: Aquest documental intenta donar una visió de fonamentació biològica dels ritus de pas. Es mostren diferents ritus de pas en societats molt diverses d'arreu del món, amb l'objectiu de mostrar que aquests ritus són universals.

Temàtiques: Procés de socialització. Ritus de pas.

Temps vídeo original	Temps selecció	Temàtiques	Com es veuen reflectides
01:25 a 22:39	00:00 a 05:30	Procés de socialització. Ritus de pas. Els banquets en les celebracions.	Menjar i beure són actes que es duen a terme en diversos esdeveniments especials, en diferents èpoques i societats del món.
		Procés de socialització. Ritus de pas. El naixement.	El naixement en diferents societats d'arreu del món. Tot i que, en diferents societats, les celebracions giren entorn de diferents elements (com, per exemple, el fet que el nadó sigui un nen i no una nena), el que és comú en totes les societats és alguna celebració en aquests esdeveniments. En el documental podem observar diferents maneres de celebrar el naixement.
	05:31 a 11:47	Procés de socialització. Ritus de pas. Diferenciació de gènere.	Els ritus de diferenciació de gènere en la infantesa en diferents societats d'arreu del món. Podem observar, també, la gran diversitat de ritus de pas que es fan servir per ajudar els infants a diferenciar-se entre ells en funció del gènere. El que resulta interessant, com en la resta de casos, és el fet que la diversitat de ritus respon a un mateix objectiu: en aquest cas, ajudar els infants a reafirmar-se en el seu gènere i a diferenciar-se de l'altre.
	11:48 a 21:17	Procés de socialització. Ritus de pas. Iniciació a l'edat adulta.	Els ritus de pas d'iniciació a l'edat adulta en diferents societats d'arreu del món. En

			<p>aquest cas, els ritus de pas es duen a terme en el moment de l'aparició dels trets físics de la condició adulta dels humans.</p> <p>De nou, podem observar una gran diversitat de ritus de pas, en funció dels costums de la societat en concret. Les característiques dels ritus de pas són delimitades pels costums de la societat on es duen a terme.</p>
--	--	--	---